

Frågan om att minska korruption och mutor har gömmts som ett delmål i Agenda 2030, skriver Natali Phalén, generalsekreterare för Institutet Mot Mutor.

”Därför glöms antikorrup­tion bort i Agenda 2030-arbetet”

Genom de sjutton målen i Agenda 2030 är ambitionen att till år 2030 avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa och lösa klimatkrisen. Allt fler företag liksom myndigheter och kommuner arbetar för att bidra till hållbarhetsmålen på olika sätt, och kännedom om målen ökar – även om mer kunskapsinsatser fortfarande krävs. Gömt som ett delmål i hållbarhetsagendan återfinns mål 16.5 om att väsentligt minska alla former av korruption och mutor. Kanske är det därför jag så sällan får höra svaret ”för att det är nödvändigt för att vi ska klara hållbarhetsmålen” när jag under de många utbildningar jag håller ställer frågan varför vi måste arbeta mot korruption. Men nödvändigt är det. Låt mig ge några exempel.

Omkring 2,6 miljarder dollar uppskattas av Världsbanken årligen gå förlorat till korruption. Betänk för en kort stund vad som kan åstadkommas i form av till exempel byggande av sjukhus och insatser för barn runtom i världen. För att fortsätta med siffror uppskattar Världsbanken också att 20 till 40 procent av finansieringen i vatten-sektorn går förlorad till oärliga och korrupta beteenden. Finansiering som är högst behövlig för att utveckla vatten-resurser i världen – enligt Water Integrity Network saknar drygt 30 procent av världens befolkning tillgång till säkert dricksvatten och UNICEF har i en press-

release indikerat att 1 800 barn under fem år dagligen dör till följd av sjukdomar relaterat till brister i vatten, sanitet och hälsa.

Illegal handel med människor, vapen och droger kan fortgå med hjälp av mutor till tulltjänstemän och rättsväsendet varefter intäkterna, ibland med hjälp av ytterligare mutor, tvättas rena

---

”Tillit är alltså hårdvaluta för den som vill bygga en lönsam och produktiv organisation.”

---

och används till vidarefinansiering av kriminell verksamhet. Genom mutade inspektörer tillåts barnarbete fortgå och miljöutsläpp fortsätta förorena.

På mer vardagsnära nivå har en studie från QoG-institutet hittat samband mellan enskildas vilja att återvinna hushållsopor och förtroendet till de offentliga institutionerna. Med andra ord, slutar vi lita på våra samhällseliga institutioner minskar de enskilda incitamenten att återvinna. Det ska här framhållas att korruptions favoritföda är förtroende.

Och på temat förtroende. Tillit har i flera studier visats vara en nödvändig komponent för en välmående organisation och påverkar enskilda

anställdas energinivå, engagemang i arbetet och produktivitet. Tillit är alltså hårdvaluta för den som vill bygga en lönsam och produktiv organisation. Därför borde det bekymra även de som mer drivs av lönsamhet än hållbarhet att förekomst av korruption i en organisation enligt en studie från Harvard medför mest negativa konsekvenser på förtroendet inom organisationen, före andra konsekvenser som till exempel böter.

Låt oss nu gå vidare från att se på frågan om korruption och mutor som främst en regel efterlevnadsfråga och prata mer om vad vi måste och kan göra för att minska korruptionen. Allt annat är att lägga krokben för hållbarhetsagendan. Och dessutom korkat ur lönsamhetsperspektiv.

Natali Phalén, generalsekreterare
Institutet Mot Mutor